

Regeringsrätten

Rättsfall

Beskattning av skogskontomedel som flyttats från en bank till annan bank

Besvär av O. angående inkomsttaxering år 1956. — O. hade i samband med flyttning från en ort till annan tagit ut de medel som insatts på skogskonto hos bank i K. och i stället satt in dem på skogskonto hos bank i S. O. ansågs skattskyldig för det uttagna beloppet enligt 8 § förordningen om skogskonto (1954:142), trots invändning att fråga varit om en kontoöverföring av praktiska skäl och inte om ett uttag av skogskontomedel. (RR:s utslag den 4/8 1970.)

Rörelseregler för värdeminskning av uthyrd fastighet?

I mål angående förhandsbesked var fråga om en fastighet som av ägaren uthyrt till en statlig förvaltning och som innehöll kontorslokaler och vissa förrådsutrymmen. Ägaren begärde besked om punkt 3 av anvisningarna till 25 § KL skulle tolkas så att rörelsereglernas tillämpning förutsätter att hyresgästen i de aktuella lokalerna driver verksamhet som omfattas av bestämmelserna i 27 § samma lag.

RN fann bestämmelserna i nämnda anvisningspunkt om rätt för ägare av fastighet att — om han begär det — tillämpa de i stadgandet angivna punkterna av anv. till 29 § samma lag ha avseende endast på fastighet eller del av fastighet, som användes i sådan av annan än fastighetsägaren bedriven verksamhet, som är att anse som rörelse i KL:s mening. RN fann vidare, att ägarens fastighet icke användes i verksamhet, som nyss sagts. På grund av det anförda förklarade RN, att ägaren vid beräkning av inkomst av nämnda fastighet inte hade rätt att tillämpa bestämmelserna i punkterna 3 a—c, 7, 16 och 17 av anv. till 29 § KL. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/9 1970.)

Anm: Se prop 1969:100 sid 64 ff och 142 ff samt Helmers-Gustafson, Mark, Byggnad, Inventarier, 1969 års avskrivningsregler sid 121.

Uppfinnarens skattskyldighet för avbetalning som hustrun fått på en till henne överlåten fordran på licensavgift

Besvär av direktören L. angående inkomsttaxering år 1964. — L. hade till ett tyskt företag överlåtit tillverknings- och försäljningsrätten enligt vissa honom tillhöriga patent mot att företaget erlade viss minimilicensavgift. Genom gåva till hustrun överförde L. sin fordran enligt avtalet. Oavsett den omständigheten att L. till hustrun som gåva först överlåtit rätten till vissa patent och därefter sin fordran på det tyska företaget, ansågs likväl belopp som hustrun uppburit från det tyska företaget ha utgjort skattepliktig intäkt för L. i den av honom bedrivna rörelsen. (RR:s utslag den 23/9 1970.)

Anm: I RÅ 1963 not 1648 förklarades hustrun ej kunna beskattas för motsvarande belopp, se Skattentytt 1964 sid 178.

Avsättning till garantifond

Besvär av Aktiebolaget X angående förhandsbesked. — Bolaget bedrev en omfattande produktion och försäljning av byggnadsmaterial och utförde även arbeten i betydande omfattning med sådant material. I fråga om såväl levererat material som utförda arbeten lämnade bolaget vissa garantier. Garantiåtagandena för arbetena, som inte täcktes av försäkringar, gällde under 10—15 år, beroende på materialets beskaffenhet och arbetets utförande.

RN fann att de risker för skadeståndsskyldighet som bolaget stod inte kunde anses vara av sådan särskild omfattning att bolaget i anledning därav borde erhålla avdrag för avsättning till garantifond (tre ledamöter av RN ville medge avdrag). — RR lämnade bolagets besvär häröver utan bifall. (RR:s utslag den 8/9 1970.)

Anm: Se Skattenytt 1969 sid 75 (af Klercker) samt RN 1964 nr 2:10 och 1969 nr 6:3.

Avdrag för värdeminskning eller utrangering av byggnad? Kapitalförlust?

Ett svenskt bolag som ägde fastigheter i Indonesien sålde den 15/9 1961 på grund av påbud om nationalisering av sådan fast egendom i landet som var i utländsk ägo sina fastigheter där till ett indonesiskt bolag. Det svenska bolaget yrkade avdrag för utrangering av byggnaderna. TN ansåg att fråga var om kapitalförlust och vägrade avdrag. — PN medgav värdeminskningsavdrag efter 3 proc för tiden den 1/1—15/9 1969. Då det framstod som sannolikt att enligt den åberopade indonesiska lagstiftningen bolagets rätt att disponera över byggnaderna skulle komma att upphöra 20 år från lagens ikraftträdande, medgavs PN dessutom värdeminskningsavdrag med 1/19-del av det kvarstående taxeringsmässiga restvärdet på byggnaderna. — Häri gjorde KR och RR ingen ändring. (RR:s utslag den 29/9 1970.)

Kostnader för vägbeläggning

Besvär av AB Iggesunds Bruk angående inkomsttaxering år 1961. — Bolaget hade haft kostnader med ca 79 000 kr för beläggning av vissa vägsträckor med indränkt krossgrus. Bolaget framhöll, att den typ bolaget valt visserligen förbättrade vägens slitstyrka men samtidigt var av enkel beskaffenhet med relativt kort varaktighet, erfarenhetsmässigt högst 10 år. Beläggningen ersatte den påfyllning av grus, som eljest måste göras en eller två gånger under en 10-årsperiod, och kostnaderna för grusning var då direkt avdragsgilla. — PN medgav ett skäligt avdrag med 10 000 kr. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/9 1970.)

Riksdagsmans kostnader för bostadshyra

Besvär av TI angående riksdagsmannen S:s inkomsttaxering år 1967. — S., som för sitt riksdagsmannaupdrag fått arvode med ca 44 900 kr och kostnadsersätt-

ning med 3 600 kr, yrkade avdrag från ersättningsbeloppen för hyreskostnader i Stockholm under fem månader med 2 550 kr. — I motsats till TN och PN medgav KR avdraget, då S:s kostnader för hållande av bostad i Stockholm under tid, då riksdagssession icke pågått och S. icke vistats i Stockholm, fick anses vara sådana med hans uppdrag som riksdagsledamot förenade särskilda kostnader som var avsedda att täckas icke av utgående traktamentsersättning utan av ovannämnda särskilda kostnadsersättning. — RR (efter prövningstillstånd): ej ändring. (RR:s utslag den 10/8 1970).

Bidrag som erhållits från annan än arbetsgivare; rätt beskattningsår för avdrag

Besvär av överläkaren N. angående eftertaxering för år 1962. — N. hade under 1961 från en läkemedelsfirma fått ett bidrag om 3 000 kr för en resa till England och ett bidrag om 2 000 kr från en medicinsk tidskrift. — PN beskattade N. för beloppen och medgav avdrag för resekostnader med 2.500 kr. — KR: ingen ändring.

RR fann att resebidraget från tidskriften — för vilken N. var redaktionssekreterare — utgjort skattepliktig intäkt av tjänst och bort beskattas vid 1962 års taxering. Däremot hade enligt RR inte visats att resebidraget från läkemedelsfirman utgjort ersättning för arbete eller att det på annan grund var att anse som skattepliktig intäkt för N. Avdrag för kostnader för resan till England, vilken företagits sommaren 1962, kunde icke erhållas vid 1962 års taxering. (RR:s utslag den 26/8 1970.)

Kostnader för ritningar m. m. för byggnad som ej kommit till stånd (realisationsvinstberäkning)

Besvär av redaktören B. angående inkomsttaxering år 1961. — B. hade år 1959 köpt en fastighet för 20 000 kr och sålt den nästa år för 27 000 kr. Vid realisationsvinstberäkningen avräknade B. bl a 6 000 kr som han erlagt till ett byggnadsföretag "för ritningar, projektering m m" enligt överenskommelse. B. upp-gav att fastigheten inköpts för uppförande av en bostadsbyggnad tillsammans med byggnadsföretaget. Företaget hade dock avstått från uppförandet av hänsyn till en frikyrkoförsamling som önskat uppföra en kyrka på fastigheten. Företaget hade fått huvudparten av vinsten som ersättning för sitt arbete för den planerade bostadsbyggnaden. — TN, PN och KR vägrade avdrag för beloppet 6 000 kr.

RR medgav avdrag, enär med hänsyn till omständigheterna i målet kostnaderna, 6 000 kr, för ritningar m m för den planerade nybyggnaden fick anses såsom en omkostnad för förvärvet av ifrågavarande intäkt och följaktligen var avdrags-gill vid realisationsvinstens beräkning. (RR:s utslag den 1/9 1970.)

Anm: Se bl a Skattenytt 1968 sid 273 (Bylin).

Fråga om nedskrivning av fastigheter utöver värdeminskningensavdrag

Besvär av byggnadsingenjören L. angående inkomsttaxering år 1967. — L. upp-gav utom lön av anställning i konsultbolag även inkomst av rörelse som avsåg

byggnadsverksamhet och konsulterande ingenjörbyrå. Som lagertillgångar i rörelsen redovisade L. en hyresfastighet i T. som uppförts av L. i tidigare verksamhet där samt en villa i E. som L. köpt som bostad för sig och familjen. L. tillgodoförde sig utom avdrag med 0,6 proc av taxerade byggnadsvärdet av fastigheterna även med ytterligare belopp i förhållande till uppgiven anskaffningskostnad. TN ansåg att fastigheterna skulle redovisas som annan fastighet och beräknade inkomsten av villafastigheten enligt schablonmetoden och inkomsten av hyresfastigheten enligt den andra metoden. Ytterligare nedskrivning medgavs ej. — L:s besvär häröver lämnades utan bifall av MKPN och KR.

Till samma resultat kom RR, som yttrade: Såsom KR funnit skall den under beskattningsåret uppkomna inkomsten av ifrågavarande fastigheter beskattas såsom inkomst av annan fastighet med av TN beräknade belopp. Väl får anses, att inköpet och bebyggandet av fastigheten i T. utgjorde led i en av L. därstädes tidigare bedriven byggnadsrörelse och att fastigheten därför är att anse som varulager i rörelse. L. har emellertid icke under beskattningsåret bedrivit någon byggnadsrörelse och såvitt visats har ej heller några affärshändelser, hänförliga till tidigare bedriven sådan rörelse, ägt rum under beskattningsåret. L. kan fördenskull inte anses berättigad till avdrag för den förlust i rörelse, som uppkommit genom nedskrivning av ifrågavarande fastighet i räkenskaperna för beskattningsåret. Vad i målet förekommit ger ej stöd för antagande, att fastigheten i E. utgör omsättningsstillgång i byggnadsrörelse. Ej heller i fråga om denna fastighet kan därför avdrag för nedskrivning medgivas. (RR:s utslag den 29/9 1970; en ledamot av RR ansåg fastigheten i T. utgöra varulager i rörelse och ville därför medge avdrag för lagernedskrivning på denna fastighet.)

Ann: Jämför RÅ 1963 ref 5 (Skattenytt 1963 sid 196), där byggnadsföretag i fråga om sina fastigheter medgavs rätt till avdrag för såväl värdeminskning som för nedskrivning av varulager (målet avgjordes av RR i plenum). Se även finansministerns uttalande i frågan i prop 1969:100 sid 144 o f.

Nedskrivning av fastighetslager genom bokslut i efterhand

Besvär av byggmästaren B. angående inkomsttaxering år 1965. — B. hade av TN beskattats för inkomst av byggnadsrörelse på grund av försäljning av viss fastighet. — PN ansåg vinsten utgöra skattefri realisationsvinst men KR fastställde TN:s beslut. Hos RR yrkade B. i första hand att PN:s beslut skulle fastställas. I andra hand yrkade B. att vinsten på fastighetsförsäljningen skulle kvittas mot nedskrivning av kvarvarande lager av fastigheter i rörelsen. Som stöd för andrahandsyrkandet åberopades bokslut som upprättats i efterhand efter KR:s utslag.

RR ogillade B:s talan då den yrkade nedskrivningen av det kvarvarande lagret av fastigheter med hänsyn till omständigheterna ej kunde godtagas vid taxeringen. (RR:s utslag den 29/9 1970.)

Fastighetstaxering: skatteplikt för kommunal stiftelses byggnad?

Besvär av stiftelsen X angående förhandbesked. – Y köping hade bildat en särskild stiftelse med ändamål att uppföra, äga och förvalta förvaltningsbyggnad i köpingen. Förvaltningsbyggnaden var under uppförande och skulle innehålla lokaler för kommunens förvaltning, lokaler för landstingsfunktioner såsom läkarmottagning, folktandvård, mödra- och barnavårdscentral samt vidare vissa lokaler, som skulle uthyras för kommersiellt eller liknande ändamål och motsvarade ca 1/3 utav den totala fastighetens volym, nämligen apotek, försäkringsbolag och herr-ekipering.

RN fann att stiftelsen — oavsett att den skulle stå under överinseende av kommunalfullmäktige i Y köping och att styrelsen skulle utses av kommunalfullmäktige — skulle behandlas som självständigt skattesubjekt samt att den ifrågasvarande byggnaden skulle ägas och förvaltas av stiftelsen. RN fann vidare, att byggnaden i sin helhet skulle upplåtas mot hyra som i princip skulle bestämmas efter marknadsmässiga grunder. Vid angivna förhållanden förklarade RN, att byggnaden icke jämlikt 5 § 1 mom d) KL till någon del var undantagen från skatteplikt.

Hos RR yrkade stiftelsen, att RR skulle förklara att förvaltningsbyggnaden skulle undantagas från skatteplikt till den del den utgjordes av förvaltningslokaler och institutionslokaler för kommun och landsting. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/9 1970.)

Anm: Angående praxis se Skattenytt 1956 sid 325 (Fröberg) samt 1964 sid 487 (Fredelius).

Om intervention i mål om ansvar för arbetstagares skatt

Besvär av fru R. angående intervention. — Sedan lokala skattemyndigheten och länsstyrelsen (LS) förklarat att A. Aktiebolag jämte fru R:s make var ansvarigt för dennes preliminärskatt år 1967, yrkade bolagets konkursbo hos RR att erhålla befrielse från ansvarigheten. Fru R. anhöll då hos KR att få delta i målet som intervenient och uppgav, att hon ägde aktier i bolaget och att konkursförvaltaren genom stämning till domstol hos henne sökt återvinning av visst belopp för betalning av boets skatteskuld.

KR yttrade: I 22 § stadgan 1/12 1959 (nr 545) för KR anges vissa bestämmelser i rättegångsbalken, som i tillämpliga delar skall lända till efterrättelse för KR. Hänvisning ges i stadgan ej till 14 kap. rättegångsbalken, som innehåller bestämmelser om intervenient. Bestämmelser om deltagande som intervenient i processen hos KR saknas således. På grund härav och då fru R. icke i egenskap av aktieägare eller av annan anledning äger föra talan över LS:s förenämnda resolution, lämnar KR hennes ansökan utan bifall. — Hos RR fullföljde fru R. sin talan. RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 18/8 1970.)